

Humanetikk og skaperetro

Jon Kvalbein, Dagen 8. februar, 2010.

Didrik Söderlinds artikkel i DM 14. januar utfordrer meg til å skrive litt om evolusjonsteori og kristen skaperetro. Det gjør jeg gjerne, og håper at han vil fortsette dialogen.

Den ateistiske darwinismen som humanetikerne holder seg til påstår at alt levende, mennesket inkludert, er utviklet ved tilfeldigheter (mutasjoner) og naturlover (naturlig utvalg), uten at noen Gud har styrt utviklingen. Kristen tro påstår at universet, alt levende og mennesket er skapt av Gud med hensikt.

Naturvitenskapelig forskning kan ikke avgjøre hvilken av disse påstandene som er riktig. Naturvitenskapen kan bare si noe om den delen av virkeligheten som kan registreres med våre sanser. Gud eksisterer før alt og er opphøyet over alt. Gud er intet forskningsobjekt og kan aldri bli et forskningsresultat. Ingen vitenskap kan bevise eller motbevise Guds eksistens. Men vi kan drøfte indisier og spørre om hvilken av påstandene som er best i samsvar med virkeligheten.

Den kjente britiske ateisten Anthony Flew som i årtier har tatt avstand fra kristendommen, skildrer selv sin vei bort fra ateismen i boka "There Is A God. How the World's Most Notorious Atheist Changed His Mind" (2007). Han viser blant annet til naturens rasjonalitet og finstemthet og universets og livets skapelse.

De fleste forskere hevder i dag at universet plutselig oppsto i et punkt for ca 14 milliarder år siden. På tre minutter er all den materien skapt som er til. Vitenskapen finner ingen forklaring på skapelsen. Hvor kom energien og naturlovene fra? Det er ikke ufornuftig å tenke at Gud stod bak. Ulike multiuniverseteorier er bare spekulasjoner. Naturkonstantene og naturkreftene er uhyre finstemte med sikte på at det skapte universet skal være stabilt. Innebygget lå en styrt dannelse av karbonatomer og andre grunnstoffer som er nødvendig for alt liv. Vår egen jord er skapt med fysiske og kjemiske betingelser som gjør at vi kan eksistere. Ateister må gjerne få bekjenne sin tro på tilfeldigheter. Min fornuft sier meg at bare en overmektig Intelligent Designer kunne få til dette.

Evolusjonslæren sier intet om hvordan det første livet ble til. Den døde verden bygger ikke komplekse systemer. Straks en levende organisme dør, brytes den ned til vann, gasser og enkle kjemiske forbindelser. Et DNA-molekyl inneholder en informasjon som kan sammenliknes med 200 leksikon på 500 sider hver. Informasjon er noe annet enn materie, og død materie kan ikke skape informasjon ved tilfeldigheter og naturlover. Naturens fantastiske design og samspill vitner om en Skaper. Men det er ikke slik, sier ateisten Richard Dawkins, det er bare en illusjon. Hans forhåndsvalgte ateisme styrer hans tolkning av virkeligheten der alt er redusert til fysikk og kjemi. Ateisten finner ingen overordnet mening med livet, intet håp etter døden.

Jeg tror at Bibelens Gud er Skaperen. Min tro samsvarer med den fornuft jeg har fått av min skaper. "I want to know Gods thoughts ... the rest are details," sa Albert Einstein. Han mente at naturlovene var uttrykk for Guds tanker. Einstein undret seg over at verden var forståelig, og forklarte dette ved at den samme Gud som hadde skapt naturlovene også hadde skapt mennesket slik at det kunne forstå lovene og utnytte dem.

Naturen er en bok som peker mot Gud. I tillegg har Gud gitt oss en spesiell åpenbaring ved profeter og apostler i Bibelen. Mennesket adskiller seg fra dyrene ved sin bevissthet, sin valgfrihet og sitt moralske ansvar overfor Gud. I Kristus kom Gud inn i historien som et menneske. Så skjer det fantastiske og utenkelige som skiller vår kristne tro fra alle religioner. Gud lar straffen for våre synder ramme Kristus på korset. Alle som tror på denne frelseren, får syndenes forlatelse og evig liv av bare nåde. Kristi oppstandelse og hans frelsesverk forvandlet forskremte disipler til frimodige trosvitner. Bibelens glade budskap har forandret mennesker gjennom hele historien frem til i dag.

Kristne tenker noe ulikt om evolusjonen. Få i Norge vil si at skapelsen skjedde på seks dager for under 10 000 år siden. Det er uforenlig med vitenskapen. Francis S. Collins, lederen for det humane genom-prosjektet, stod ved siden av president Bill Clinton i Det hvite hus, da budskapet lød via satellitt til en hel verden: "I dag har vi lært det språket Gud brukte da han skapte liv." I boka "The

Language of God" (2006) beskriver Collins sin vei bort fra ateisme til tro på Bibelens Gud. Han hevder at Gud skapte gjennom evolusjonen. Ateistiske darwinister benekter en slik mulighet. Som kristne kan vi ha ulike tanker om selve skapelsesprosessen. Når det gjelder mitt eget syn, kjenner jeg det best igjen i boka til John Lennox: "God's Undertaker. Has Science Buried God" (2009).

At Gud er den allmektige skaper binder alle kristne sammen i en felles trosbekjennelse. Skapertroen er ikke ufornuftig. Jeg opplever ateismen som en moderne overtro. Den mangler forståelse for rasjonalitetens og vitenskapens begrensning. Ateister minner meg om tvillingfostre som ligger i sin mors mage og diskuterer om mor er til. Nei, konkluderer de: Vi ser henne ikke, derfor finnes hun ikke. De forneker hennes eksistens til tross for at moren er selve deres eksistensgrunnlag. "I Gud er det vi lever og rører oss og er til" (Apgj 17:18).

Noen ateister anklager Gud: Hvorfor utrydder han ikke all ondskaper i verden? Min første reaksjon er: Hvorfor anklager dere ham dere ikke tror på? Jeg kan ikke gi noe fullgodt svar på ondskapers problem. Men de fleste mener at klimakrisen er menneskeskapt. Er ikke mennesket også årsak til krig, urettferdighet, korrupsjon, skilsmisser og overgrep? Vi er ikke skapt som roboter. Vi kan velge mellom godt og ondt. Vårt misbruk av friheten bør vi ikke anklage Gud for. Især ikke når Gud også har vist en vei til forsoning og fullkommen tilgivelse for synd. Til sist: Å være ateist og anklage Gud for ikke å utrydde ondskaper er dristig. Han kunne ha startet med å utrydde dem som forneker ham. Nå holder han dem i live, for at de skal kunne komme på bedre tanker.

Til slutt: Mange darwinister har en selvmotsigende holdning til religion. De sier at religion bare er et produkt av evolusjonen. Da oppstår to muligheter. Det mest rimelige er å tenke at religion finnes fordi mennesker med religion har hatt fordel av sin tro i kampen for tilværelsen. Undersøkelser viser jo også at religiøse opplever seg lykkeligere enn ateister. Spørsmål: Hvorfor bruker da ateister så mye energi på å bekjempe religionen? Alternativet er å tenke som Richard Dawkins: Religion er et negativt evolusjonært biprodukt som må utryddes. Spørsmål: Hvorfor kan ikke ateismen betraktes på samme måte? Ateisters ønske om å utrydde kristen tro er etter mitt skjønn uttrykk for mangel på ekte toleranse. Jeg ønsker livsrom for ateister. De fleste er hyggelig mennesker. Ikke få gjør en samfunnsnyttig innsats. Dessuten vil Gud at de skal bli frelst.